

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Dordrecht-Centrum; Ds. R. Kok, Soest. Ds. H. van Leeuwen, Driebergen; Ds. D. Slagboom, Katwijk aan Zee; Ds. M. C. Tanis, Slidrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Bunschoten; A. Beukers, Alphen a.d. Rijn; J. van Heteren, Slidrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn.

REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13, 4231 BP Meerkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE:

Joh. van der Lee, „Bejaardencentrum Rijnzate”, postbus 694, 2400 AR Alphen a/d Rijn, tel. 01720 - 73814, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementenprijs f 10,- per jaar. Abonnementenprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt

Matth. 7 : 1-6

Het is de Heere, Die door de Vader is gezalfd om te oordelen. En dat, daar Hij uit souvereine liefde tot het recht Zijns Gods, het oordeel der ongerechtigheid voor Zijn rekening heeft genomen. Waarom Hij aan het vloekhout des kruises met al de liefde van Zijn hart boog voor de majesteit van Gods rechtvaardigheid. Zodat in het gaan met Zijn offerande tot de Vader, het ontmoeten was van de goedertierenheid en de waarheid, en een kussen van de gerechtigheid en de vrede. Opdat de zondaar, die in de liefde van zijn hart tot Gods rechtvaardig oordeel, op grond van recht en gerechtigheid zou vrijgesproken worden tot het verkrijgen van het recht ten eeuwige leven. En op grond daarvan is het oordelen in de hand des Heeren. Het is dan ook een schenden van Zijn goddelijke majesteit, wanneer wij ons het recht aanmatigen, om over een ander te oordelen. En toch is er een grote geneigdheid in de mens om over anderen te oordelen, waarvan de oorzaak is in de wortel van onze eigen-gerechtigheid. Daar wij door het verbreken van het verbond der werken, in onze gerechtigheid nog zoeken te komen tot de trotse zelfverheffing, van beter te zijn dan anderen.

En al is het waar dat de mens door de kracht van de algemene genade zijn leven nog kan versieren met deugd en plicht, dan heeft dat niet de minste rechtsgrond, om zich daarop te verheffen: Want vanwege de wortel der ongerechtigheid is vernieling en ellende in zijn wegen. En als dat niet ten volle wordt uitgeleefd, dan is dat door de inbindende kracht van Gods algemene genade. Maar door alles heen zoekt de mens zich toch weer met de vijandschap van zijn eigen gerechtigheid te verheffen, en dat met wat wettische vroomheid.

Waarschuwend zegt de Heere Jezus, daar Hij ons hart en leven kent: "Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt". Het is een roepstem, die wij biddende hebben ter harte te nemen. Want wij zijn niet in staat die verderfelijke wortel van eigengerechtigheid uit te roeien. Maar Hij spreekt altoos tot ons, daar het kwaad van die wortel door Hem onderdrukt kan worden in diepe zelfverfoeiing. Hij zegt dat niet tot ons, opdat wij onze toevlucht zouden nemen tot eigen kracht en sterkte. Want dan gaat het van kwaad tot erger.

Hier wordt het oordeel des doods over de wortel van eigengerechtigheid door de Heere Jezus uitgesproken. Opdat wij dat door Zijn genade van harte zouden overnemen. Want onze eigengerechtigheid werkt niet weinig de ongerechtigheid in de hand. De Heere Jezus wijst hier op de splinter in het oog van onze broeder, die gezien wordt in het oog van zijn levensopenbaring. Ja, aan onze medebroeders is wel wat aan te wijzen, dat niet is naar de reinheid van Gods heiligdom. En toch gaan we met hem naar een en dezelfde kerk. En staan we bij de Doop voor Gods aangezicht en is het mogelijk te zitten aan de tafel des Verbonds. Zodat de onderhouding van de gemeenschap der heiligen er door geschonden wordt, of niet aanwezig is. En wie daar overheen werkt, eet en drinkt zichzelf een oordeel. Want die splinter is blijven zitten,

daar de man die, over die verschrikkelijke splinter sprak, die splinter niet kan aanwijken. De balk, die hij had in zijn oog, zag hij niet, zodat hij alleen maar het oordeel over die splinter kon uitroepen en meer niet. En toch werd het geschreeuw van de man, die een balk had in zijn oog geloofd. En mocht dat al niet zo erg zijn, als dat gezegd werd, maar daar zou toch wel iets van waar zijn. Het is zelfs wel mogelijk, dat die balk voor een ander onzichtbaar was. Het kan best een verborgen kwaad geweest zijn, waarvan de Heere Jezus hier spreekt. Want zulke schreeuwers schreeuwen gewoonlijk niet zo hard, als die balk een openbare zonde zou gelden. En daarop schijnt de Heere Jezus wel te wijzen als Hij zegt: "Gij geveinsde, werp eerst de balk uit uw eigen oog en dan zult gij bezien om de splinter uit uws broeders oog te doen". En als dat niet gedaan wordt, dan is het huichelen. De man wilde met zijn kwaad niet breken en zijn schuld niet belijden. Zodat hij ook niet in staat was de splinter uit het oog van zijn broeder te verwijderen. En dat is dan als vanzelf een oorzaak van verwijdering op de erve des verbonds. Waarop de Heere Jezus doelt als Hij zegt: "Geef het heilige de honden niet en werp uw paarden niet voor de zwijnen, opdat zij niet te eniger tijd dezelve met hun voeten vertreden en zich omkerende u verscheuren".

Het staat dus vast, dat de man een balk van ongerechtigheid heeft in zijn levensoog. En daar moet tucht op uitgeoefend worden. Want het zijn broeders op de erve des verbonds. En als dat niet plaats heeft, door er over heen te werken, dan komt het ongenoegen des Heeren er op te rusten.

"Heilig is eigenlijk hetgeen van het algemeen gebruik afgezonderd is en wordt daardoor hier verstaan de prediking van het Evangelie, of de vermaningen en vertroosting van Gods Woord, alsook de bediening der heilige sacramenten, die vanwege hun waardigheid hier ook paarden genoemd worden en die men de hardnekkige en moedwillige spotters, die bij honden en zwijnen vergeleken worden, niet moet voorhouden", zie kanteekening.

Waaruit ons duidelijk blijkt, dat het heel erg is daar persoonlijk, kerkelijk en ambtelijk over heen te werken. Want de Heere wil niet, dat wij elkander voor de zonde over hebben. Het breken met de zonden en het haten van de zonden is toch het eerste, dat Hij door de dierbare werkingen van Zijn Geest komt te werken. Zodat het leven der genade de zonden komt te haten en te bewenen voor het aangezicht des Heeren. Het krijgt door de onderwijzingen van de Geest des Heeren en Zijn dierbaar middelaarsbloed de verzoening met God te zoeken. En het smaken van Zijn vergevende liefde leert het hart biddende strijden tegen zonde, Satan en ongelof. Daar het kinderlijk leven in de vreze des Heeren het hart, dierbaar en onmisbaar is geworden. En het gaat in de bediening van het Woord en in het gebruik van de heilige sacramenten, om de onderhouding van de gemeenschap der heiligen. Wat onderscheiden is van het geloven uit de aard der liefde, want dat is afkomstig van de veronderstelde wedergeboorte. Waarin de gemeenschap der heiligen gemist wordt. Want dat is een ontmoeten van elkaar in de beleving van het geloof, dat door de liefde werkt. Om de Heere daarin groot te maken, daar het door Hem werd geschonken en gewerkt in het hart, en dat blijft bewaard voor de eeuwigheid. Want al zitten we met

Van de administratie

De 2de Ontmoetingsdag die D.V. zaterdag 30 augustus in Slidrecht zal worden gehouden, komt weer heel dicht in 't zicht. Ook voor de administratie zijn zulke dagen steeds belangrijk geweest, en wij hopen dat het ook weer mag zijn op 30 augustus a.s.

Voor N.N., die niet op de ontmoetingsdag aanwezig kan zijn, ontvingen wij reeds f 100,-. Een voorbeeld ter navolging! Wij zien weer uit elkander in grote getale daar te ontmoeten. Maak daartoe vroegtijdig de nodige afspraken.

Voor Alphen a/d Rijn en omgeving kunt u zich weer wenden tot het bekende adres, J. v.d. Bosch, Oudshoornseweg 96, telefoon 01720 - 73025.

Meerdere verrassingen werden wederom ontvangen. Van een abonnee die f 100,- gireerde als abonnementsgeld voor 1980, ook f 100,- als gift van D. v.d. P. te K., en voorts aan giften en overbetalingen f 175,-. Voor dat alles onze dank. Ook ontvingen wij nog f 100,- voor de school te Dundas. 5 nieuwe abonnees konden wij weer noteren, wat steeds nodig is, opdat het aantal abonnees op peil blijft.

Nogmaals verzoeken wij om adreswijzigingen direct door te geven, waardoor veel onnodige portokosten kunnen worden bespaard, en tevens veel werk.

Adm. Bewaar het Pand, bej. centrum „Rijnzate”, postbus 694, 2400 AR Alphen a/d Rijn.

Gods kinderen aan de tafel des verbonds, dan zijn we daarom dat kinderlijke leven nog niet deelachtig. Want de gemeenschap der heiligen wortelt in de wedergeboorte. En dat kan niet gelden voor degenen, die van elders zijn ingeklommen. Maar die wedergeboren zijn zoeken met steeds meer ernst de vernieuwing des harten, om met de innerlijke tederheid der liefde de Heere aan te kleven, om met Zijn volk van hart tot hart te mogen spreken en te leren leven, tot eer van de Heere.

Maar zijn we in een bepaalde zonde gevallen, dan kan daarin Gods zoete gunst en zalige gemeenschap niet gesmaakt worden tot onderhouding van de gemeenschap der heiligen. Wat de oprechten doet zuchten tot de Heere vanuit het nieuwe leven der genade, dat niet zondigt, daar het uit God geboren is. Om in de weg van de waarachtige bekering, de droefheid naar God en over de zonden, weer gesteld te mogen worden in het licht van Zijn vriendelijk aangezicht.

Maar ach, heeft dat niet plaats, door over de zonden heen te werken, als van kwaad tot erger, dan zullen we niet voorspoedig zijn. Want de Heere heeft u niet voor de zonde over. Laat dan dit zijn de bede van het hart: "Reinig mij van de verborgen afdwalingen. Houd uw knecht ook terug van trotsheden, laat die niet over mij heersen, dan zal ik oprecht zijn en rein van grote overtreding".

Soest

R. Kok.

Van de Redactie

1. **Filemon.** Dadelijk na de verschijning van het vorige nummer van ons blad werd ik opgebeld door een abonnee, die alvast 3 exemplaren van het boek van Ds. Van der Ent over Filemon bestelde. Zij vroeg, wanneer het zou verschijnen. Ja, daar kon ik geen antwoord op geven. Wel hoop ik, dat het spoedig gebeuren zal. Andere bestellingen zijn van harte welkom.

2. **School voor Dundas en Hamilton. H.K.** zond een gift van f 150,-, waarvoor hartelijk dank. We hebben inmiddels al weer ruim f 3000,- voor dit doel ontvangen en aan de penningmeester van de schoolvereniging overgemaakt.

3. Verslag ontmoetingsdag. Omdat het komende nummer in de week na de ontmoetingsdag te Sliedrecht-centrum verschijnen moet is het bezwaarlijk om daarin al een verslag van de ontmoetingsdag op te nemen. Dat moet wachten tot een later nummer. Wil men het gesprokene op een cassette beluisteren dan kan men zich in verbinding stellen met J. de Booy, Plevierstraat 55, 3181 TK Rozenburg, tel. 01819 - 14994.

B.

ONTMOETINGS DAG

D.V. zaterdag 30 augustus a.s. zal er weer te Sliedrecht-centrum een ontmoetingsdag van vrienden en vriendinnen van Bewaar het Pand worden gehouden. Allen zijn hartelijk welkom. Het programma ziet er als volgt uit:

Morgensamenkomst, aanvang half 11:

opening: Ds. G. Blom van Meerkerk
spreker: Ds. P. van Zonneveld van Doornspijk
slotwoord: Ds. G. Bouw van Scheveningen.

Pauze.

Middagsamenkomst, aanvang 2 uur:

opening: Ds. A. Baars van Urk
spreker: Ds. D. Slagboom van Katwijk aan Zee
slotwoord: Ds. M.C. Tanis van Sliedrecht-centrum.

Het is de bedoeling om de ontmoetingsdag zo ongeveer 4 uur in de middag te sluiten. Dan kunnen allen, ook die uit het hoge noorden en het verre zuiden komen, nog tijdig naar huis vertrekken. De treinenloop is gunstig, de wegen naar Sliedrecht zijn uitstekend, de parkeergelegenheid is voldoende en het kerkgebouw is erg ruim, zodat we vele bezoekers kunnen ontvangen.

Er wordt gezorgd voor koffie en frisdrank. Er is een boekenstand, waar veel goede boeken te koop zijn. Een deel van de opbrengst komt ten bate van de zending, via de zendingscommissie van Sliedrecht-centrum.

Na overleg met de politie is de regeling voor bussen en auto's als volgt: de bussen rijden bij het stoplicht op de Stationsweg recht door. Ze gaan bij de Hervormde kerk links de Kerkbuurt in en stoppen voor het kerkgebouw van de kerk van Sliedrecht-centrum. Na het uitstappen van de bezoekers kunnen de bussen geparkeerd worden naast het modemagazijn Van Beuzekom. De bezoekers kunnen na 4 uur daar weer instappen. De bussen rijden dan in oostelijke richting tot de kruising dijk-uitbreiding en gaan dan linksaf. Auto's moeten bij het stoplicht op de stationsweg rechtsaf en dan de eerste straat linksaf. Daar is een parkeerterrein. De bezoekers moeten dan lopen naar het kerkgebouw. Treinreizigers van beide richtingen kunnen met een bus om ongeveer 10 uur rijden van het station tot bij magazijn Verhoef recht tegenover het kerkgebouw. De bus staat weer gereed voor de trein van half 5.

Onder de zegen des Heeren kan het weer een goede dag worden, echt een ontmoetingsdag van hen die het Pand willen bewaren, dat de Heere ons heeft toebetrouwd.

Het bestuur van Bewaar het Pand.

Uit de praktijk 58

De mens ziet aan wat voor ogen is, maar God ziet het hart aan. Wij kunnen wel eens goede gedachten hebben van onszelf of van een ander mens, want als iemand onbesproken leeft, getrouw zijn plichten waarneemt, zijn wij zo genegen om te veronderstellen: er kan wel eens wat goeds in die man of vrouw omgaan. Komt men nader in kennis met zo iemand dan valt het soms tegen en moeten we zeggen: de mens ziet aan wat voor ogen is. Het is tijdens een van onze huisbezoeken gebeurd, dat wij zaken meenden op te merken, waarvan wij dachten: zulke dingen worden ook wel ondervonden door het ware volk des Heeren. Maar ook hebben wij het wel anders ontmoet, dat wij dachten: wat is dat toch gemakkelijk gegaan, men had het maar voor 't grijpen, zou hier ook sprake kunnen zijn van zelfbedrog?

Wij kwamen eens op huisbezoek en werden vriendelijk ontvangen. Het gesprek ging al gauw over de staat der ziel voor de eeuwigheid.

Een der huisgenoten sprak nogal uit de hoogte. Het stond wel goed met hem. Hij had

God en Christus zo lief en haalde daarbij veel Bijbelteksten en Psalmregels aan. Ja, wij bemerkten, dat hij hierop gerust voortleefde, menende, dat het wel goed stond tussen de Heere en zijn ziel.

Daar wij niets hoorden van zonde en schuldkenis hebben wij gevraagd: Is dit altijd bij u zo geweest? U sprak zoëven over uw liefde tot God en Christus, maar nu leert ons de Heere in Zijn Woord, dat wij verklaarde vijanden van God zijn en dat wij in zonden ontvangen en geboren zijn. En dus zijn wij als geestelijk dood en de rechtvaardige vloek van onze Schepper onderworpen. Waar dit nu alle mensen betreft, is het zo hoogst noodzakelijk, dat wij van die vloek die op ons ligt verlost worden door de enige Borg en Zaligmaker, de Heere Jezus Christus, de enige Weg, waarin en waardoor een doemschuldige schepsel weer met zijn Schepper kan verzoend worden. Maar, vriend, hoe bent u toch aan die liefde tot God gekomen?

Ja, dat kan ik zo niet zeggen. Het is altijd al zo geweest. Wij zijn toch door de H. Doop in het verbond Gods opgenomen en dat moeten wij toch aannemen. Wij moeten onze doop beleven.

Ja mens, als het goed is, moeten wij dat ook. Maar nu leert ons het formulier, dat wij van nature dood in de zonden liggen, dus onmachtig en onwillig om uit onszelf iets goeds te doen, tenzij vrijmachtige genade er aan te pas komt. Maar dan gaat er aan de verbondssluiting, verbondsinwilliging en verbondsbeleving wel wat vooraf. Dat gaat in een weg, waarin wij zondaar voor God worden, waarin de mens niets, maar God alles wordt, een weg die het gehele leven door geleerd moet worden, zal de mens ooit leren uit welk een grote nood en dood hij verlost is en daarvan mogen zij op de aarde getuigen, maar straks Boven eeuwig zingen.

Vriend, er is een volk op aarde, waarvan de Heere in Jesaja 43 spreekt: Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen. Er staat: vertellen. Dat is een volk, dat bij de aanvang kennis gekregen heeft van de heiligheid en de rechtvaardigheid des Heeren, waardoor zij ondervonden hebben, dat zij vanwege hun zondig bestaan niet kunnen bestaan voor de Heere. Zij beginnen te worden die ze zijn, namelijk een verdorven zondaar. Zij vinden geen rust voor hun gemoed, hoewel zij vele dingen waarnemen om de overtuigingen maar te onderdrukken. Maar het helpt niet, omdat de onrust al groter wordt naarmate de overtuigingen al zwaarder worden. Zij zien het grote voorrecht van Gods volk, want dat volk heeft een toekomst. Die hebben God tot hun Deel, maar zij missen dat Deel en kunnen naar eigen schatting niet bekeerd worden. Het gebeurt wel, dat ze zo vele jaren kunnen voortleven onder overtuigingen en lokkingen, die wel indringender worden en waardoor zij soms zeer bewogen zijn in hun gemoed. Zij bidden tot een onbekende God en denken: God hoort de zondaars niet, denkende: dat bidden van mij is maar verstandswerk. Tot het de Heere behaagt te ontdekken aan hun Godsgemis. God kwijt is dan alles kwijt. O, als dan de oorzaak van dat gemis geopenbaard wordt, wat vloeien er dan hete zieletranen. Zo bedroefd is men nog nooit geweest. En dat om eigen schuld, want zo'n mens krijgt de schuld van Adam aanvankelijk te mijnen. Dan is Adam de grote zondaar niet, maar ik in Adam. Zo'n mens krijgt de Heere gelijk te geven en zichzelf als een doemwaardig zondaar te leren kennen. Het wordt een totale onmogelijkheid voor hem om zalig te worden. Maar in die onmogelijkheid openbaart de Heere, dat dit bij Hem alleen mogelijk is, in de openbaring van de van eeuwigheid gezalfde Heere Jezus, Die in de tijd Zich heeft gegeven en Zijn bloed heeft gestort tot behoudenis van Zijn volk en daarin Zijn eeuwige liefde heeft betoond, waarvan de ware kerk in deze tijd nog mag getuigen: Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad.

Vriend, zal je over deze zaken ernstig nadenken? De Heere believe het te zegenen tot Zijn ere.

J. van Heteren.

NAAR CANADA EN WEER TERUG

Van verschillende kanten heeft men ons weer gevraagd wat te schrijven over onze laatste reis naar Canada. Dat willen we dan doen.

Al meer dan een half jaar geleden werd de reis besproken. We reizen steeds met Wereldcontact. Deze vereniging organiseert verschillende reizen naar Canada en andere landen. We kunnen dan een reis kiezen, maar zijn daarbij natuurlijk gebonden aan bepaalde data van vertrek en terugkomst. We kozen een vlucht van 30 juni tot 15/16 juli j.l. Dat was voor ons in zekere zin de enige mogelijkheid. We wilden graag met mijn verjaardag thuis zijn en mijn oudste dochter, die in de regel meegaat, moest vacantie van school hebben.

Dus al lang van te voren hielden we met genoemde data rekening, maar in het besef, dat er nog zoveel tussen zou kunnen komen. Een reis zou onmogelijk kunnen worden door het wereldgebeuren, door omstandigheden in eigen familiekring of in de gemeente, die we nog mogen dienen. En ook gezien onze eigen leeftijd hebben we steeds te bedenken: zo de Heere wil en wij leven.

Enkele maanden vóór de geplande datum van vertrek leek er inderdaad een verhindering te komen. Een jonge vrouw en moeder van vier kinderen werd ernstig ziek en gevreesd werd, dat haar einde zou kunnen komen juist als we in Canada zouden zijn. Die gedachte vonden we erg. Daarom hebben we enige tijd in twijfel gestaan over de vraag of het niet beter was thuis te blijven. Dat had natuurlijk zijn bezwaren. De kinderen in Canada rekenden op onze komst. Er waren afspraken gemaakt voor preekbeurten in verschillende Canadese gemeenten. Uiteraard verlangden we zelf er ook naar onze familie en vrienden weer te ontmoeten. Het leek of het lijdensproces van Ans nog wel even zou duren en dat we haar na behouden terugkomst nog wel zouden ontmoeten. Zo is, dan de reis doorgegaan.

We dronken op de morgen van ons vertrek thuis nog koffie, waarbij de meeste kinderen en kleinkinderen in ons land aanwezig waren. Voor we vertrokken lazen we samen Psalm 121 en werd het aangezicht des Heeren gezocht. Egbert, een kleinzoon, bracht ons weg. Zijn moeder en anderen gingen mee. We kwamen tijdig op Schiphol. De bagage werd afgegeven. We konden nog een poosje bij elkaar blijven, maar toen kwam het afscheid. We gingen aan boord van het vliegtuig, dat ongeveer kwart voor 2 vertrok, drie kwartier te laat. De reis was voorspoedig. Het weer was gunstig. In ons land was het regenachtig, maar in Canada scheen de zon.

In Toronto werden we afgehaald door Eric, mijn oudste kleinzoon daar, en zijn verloofde Muck. Eric zorgde voor de koffers, laadde die in zijn truck en ging naar Ancaster, ons eerste logeer-adres. Murray en Lies waren ook aanwezig om ons te verwelkomen, met een paar kinderen. Wat was het fijn elkaar weer te zien. Samen gingen we naar Ancaster. Daar kwamen we om kwart over 5, plaatselijk tijd aan. In Holland was het toen zes uur later. We dronken koffie. Daarna kwam de maaltijd. Er was goed voor ons gezorgd en bij het lezen van Gods Woord maakte de Heere het wel. Later op de avond kwamen Bill en Marja met een stel kinderen. Er ontbraken nog een paar kleinkinderen wegens verblijf elders, maar die hebben we later ontmoet. 's Avonds werden er als naar gewoonte cadeautjes uitgedeeld. Dat is heel goed toebetrouwd aan mijn meereizende dochter Corrie.

Bill en de zijnen vertrokken. We bleven nog een poosje praten en gingen toen naar bed. Het was voor ons een lange dag geweest. We hadden stof om de Heere te erkennen. Hij had het welgemaakt.

De volgende dag bleven we rustig thuis. Het was heerlijk weer. Zo is het de hele tijd in Canada gebleven. Wel werd het later wat warmer. Murray moest werken, maar kwam voor de gelegenheid vroeg thuis. Zo ging de eerste dag in familiekring voorbij.

Woensdagmorgen gingen we naar de familie Sommer, de ouders van mijn schoonzons in Canada. En voor wie het niet weet: broeder Sommer was vroeger jarenlang ouderling in Meerkerk. Hij is nu 87 jaar oud en dat is in allerlei opzicht te merken. Maar het was goed elkaar weer te ontmoeten en daar te zijn.

We waren juist weer thuis, toen de familie Ds. den Butter op bezoek kwam, geheel volgens afspraak. Over en weer was er veel te vertellen en zo ging de tijd snel voorbij. Regelmatig mogen we elkaar bij bezoeken in Canada ontmoeten en van gedachten wisselen en dat is een goede zaak. Dus zo waren we in onderlinge overeenstemming bij elkaar. Na de middag gingen we al tamelijk vroeg

naar Chattam. Volgens afspraak zou ik daar 's avonds preken. Murray reed, Corrie ging mee. Het was een afstand van 141 mijl, dus meer dan 200 kilometer. We waren er al vroeg. Om 8 uur begon de dienst. Ds. Bos, die daar staat, was juist voor veertien dagen naar de West, dus konden we hem niet ontmoeten. We preekten over Handelingen 8:26-39, over de kamerling. Het was een Hollandse dienst, midden in de week. Daarna gerekend viel de opkomst niet tegen. Eens per maand, de eerste woensdagavond, is er nog een dienst in onze taal. De Heere kan het Woord zegenen ook voor een gering aantal toehoorders. De Heere Jezus sprak tot de Samaritaanse vrouw apart en zegende Zijn onderwijs voor haar. Het gaat altijd om de persoonlijke zegen. Het was al over middernacht toen we thuis kwamen. Het was een goede dag geweest met vrede in het hart.

De volgende morgen, dus donderdag, kwamen Ds. en Mevr. Tamminga op bezoek. Ze wonen nu in Burlington en behoren tot de gemeente van Hamilton. Vijftien jaar geleden hebben mijn vrouw en ik bij hen gelogeed. Toen woonden ze nog in Grand Rapids. Dat zijn toen onvergetelijke dagen geweest. Daarom is het altijd goed elkaar weer te ontmoeten. We spraken nog af, dat Ds. Tamminga D.V. op onze ontmoetingsdag te Sliedrecht-centrum zou spreken. Later schreef hij mij, dat dit niet door kon gaan in verband met zijn gezondheidstoestand. We namen afscheid, maar zagen elkaar 's avonds terug in de kerk van Hamilton. Daar moest ik preken. De tekst was Handelingen 9:19b-22. De Heere gaf met veel opening te spreken. Er waren ook verschillende vrienden en bekenden onder het gehoor. Ook de familie den Butter was present.

Vrijdagmorgen kwam Jane op bezoek. Onze kennismaking dateert al vanaf ons eerste verblijf in Canada, nu al vijftien jaar geleden. Daarna hebben we elkaar steeds weer ontmoet en zo bleef de vriendschap. Jane vertelde wie de Heere voor haar was geweest van haar jeugd af aan, ook in moeilijke omstandigheden. Het doet altijd goed te mogen horen wie de Heere is voor de Zijnen. Jane zal dit verslag wel lezen en het ermee eens zijn als we schrijven, dat het een goede morgen was.

's Avonds gingen we naar Nico. We hebben wel meer over hem geschreven of liever over Nico en Joke, een zuster van Bill en Murray. Maar van de winter is Joke overleden. Ze heeft veel en langdurig geleden en veel strijd gehad, maar is nu alles te boven. Ze werd 38 jaar oud. Haar man is nu weduwnaar en moet nu inleven wat dat betekent. Maar de Heere vervult Zijn Woord en ondersteunt en maakt het ook in deze omstandigheden wel.

Zaterdag bleven we thuis. Je leest wat, eet, drinkt koffie en thee, maakt een wandeling, schenkt aandacht aan de kinderen en kleinkinderen. Het kan goed doen, als er de gelegenheid is, om met elkaar te spreken over de eeuwige dingen.

We moesten ons voorbereiden voor de zondag. We zouden 's morgens in Dundas voorgaan in een engelse dienst. Dat hadden we al enkele jaren niet gedaan. Dus dat gaf nog wel wat spanning, maar de Heere heeft het welgemaakt. Het viel die zondagmorgen alles mee.

Zondagavond moest ik in London zijn voor een derde dienst in het hollands. Daar is de regeling zo, dat de eerste zondag van de maand een derde dienst in onze taal wordt gehouden.

Murray, Corrie en ik waren tijdig in London. Daar ontmoetten we o.a. Anton en Ada. Ada is een zuster van Ans, die zo ernstig ziek was.

B.

Pinkstergeest en Pinksterbeweging (3)

Door de Heilige Geest ontdekt en overtuigd bidt zulk een verslagene van hart: o God! wees mij zondaar genadig, (Luk. 18:13). Het is door het geluid van de Heilige Geest dat een zondaar klaagt: o we nu onzer, dat wij zo gezondigd hebben, (Klaagl. 5:16).

"Tegen U, U alleen heb ik gezondigd" moest David klagen. In de Pinksterlektuur komen we dan uitspraken tegen zoals: "Stel je hart open voor de Geest" en "Wanneer u zich volkomen aan de Heer overgeeft, duurt het

geen vijf minuten of gij hebt de Geest van God". Is dit niet een onschriftuurlijke benadering van de zondaar? De schrift leert ons dat het "volle" evangelie geheel anders is, namelijk naar Gods wil en welbehagen. Het gaat van Hem uit. Hij is steeds de eerste. Bij de Pinkstermensen wordt uitgegaan van mensen van goede wille. Wordt in wezen ontkend dat hij dood is in zonden en misdaden (Ef. 2:5) en zoals de Heere Jezus zegt: Gijlieden hebt niet gewild, (Luk. 31:34).

„Allen afgeweken, tezamen zijn zij stinkende geworden, er is niemand die goed doet, ook niet een.” (Ps. 14:3). De gevallen en van God afgekeerde mens wordt een vermogen toegekend, dat hij in eigen kracht de Geest Gods, Die hem in al de waarheid leidt - ook in de weg van oordeel en gerechtigheid - zo maar kan aannemen. Wij lezen in de Schrift niet van een nemen van de Geest Gods. Wel van een uitgieten, ontvangen, verlenen, schenken, geven, opleggen, van een uitgedeeld worden enz. De Heilige Geest is de eerste in Zijn komen, in Zijn werken. Van nature is niemand bij machte zijn hart voor de Geest te ontsluiten. Christus leert ons: niemand komt tot den vader dan door Mij. (Joh. 14:6) en: Niemand kan tot Mij komen tenzij de Vader hem trekke, (Joh. 6:44).

Nodig is een almachtige trekking des Vaders! Men vaart bij deze groepen (in 't algemeen gesproken) nogal diep in Remonstrantse wateren. We zouden verder in dit verband kunnen vragen wat wordt in deze beweging gekend van het eenzijdige werk Gods, wat wordt geleerd inzake de uitverkiezing, de krachtdadige roeping in de tijd van de uitverkorenen (Rom. 8:29,30; 9:11,13,18 e.v.)? En dan lezen we in Rom. 9:16: "Zo is het dan niet desgenen, die wil, noch desgenen die loopt, maar des ontfermenden Gods".

Deze en meerdere zaken worden niet in vijf minuten in het hart van een zondaar uitgewerkt omdat hij wil, daar toch Paulus ons leert: "Het bedenken des vleses is de dood het onderwerpt zich der wet Gods niet, want het kan ook niet (Rom. 8:6-8) Zo hebben we slechts enkele inleidende woorden geplaatst waarop we D.V. straks nader hopen in te gaan.

Als een der eerste redenen waarom wij over dit onderwerp schrijven noemen we o.a. de Belijdenisschriften of Symbolen der Kerk. In de Belijdenisschriften belijdt de Kerk van alle eeuwen wat zij op grond van Gods Woord gelooft en stelt zij zich hiermede tegenover de dwalingen die steeds weer opkomen.

Ja maar, zeggen de Pinkstermensen: alleen het Woord, de belijdenisschriften is mensenwerk. Maar hebben zij zelf niet een belijdenis? Immers in hun geschriften verklaren en leren zij steeds hoe dat Woord verstaan moet worden. Osborn b.v. geeft in zijn boekje "Zeven stappen" ook een soort belijdenis of zeven leerregels? Deel I - VII met nog een aanvulling.

We zouden dit met veel meer voorbeelden kunnen aantonen, daarover een volgende keer.

A.B.

Appèldag Chr. Geref. Jongeren

De Chr. Geref. jeugdverenigingen van Ameide, Culemborg en Driebergen organiseren evenals vorige jaren een appèldag voor de jeugd. Deze dag wordt gehouden D.V. zaterdag 13 september in het Zeister Bos aan de Woudenbergseweg in Zeist. Het terrein is gelegen aan de overkant van de Geref. kerk, waar de vorige jaren de appèldag werd gehouden. Het thema van deze voor iedereen toegankelijke dag is: Bid en Werk. Over dit thema zullen spreken de predikanten ds. R. v. Beek uit Baarn en ds. P. v. Zonneveld uit Doornspijk. De opening en sluiting is in handen van ds. J. v.d. Vlies uit Driebergen. Bij regen wordt vergaderd in de Geref. kerk.

PREKEN uit de Revellserie Oud en toch nieuw

„Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u toegeworpen worden”.

Wil een mens verstandig leven, dan moet hij de volgende dingen betrachten:

1. Naarmate hij een goed verstand krijgt, naar die mate moet zijn hoogste streven naar genade zijn en naar verzoening met God. Dat is die schat in de akker, waarvoor hij graag de gehele wereld zou willen verlaten. De genade is hem zo dierbaar, dat hij zich als een bedelaar met genade gelukkiger acht dan een koning. Al moest hij zijn gehele leven ernaar zoeken, als hij maar genade mocht vinden, al was het op zijn sterfbed, dan zou hij zich oneindig gelukkig achten.

2. Wanneer een mens wijs wil leven, dan moet hij ook zijn genade nauwkeurig onderzoeken, of het ware genade is. Men kan heel ver komen en toch een verwerpene zijn. Nabij is zover af als de allerverste, als men niet verder komt.

Daarom toetsten de heiligen zichzelf.

„Benaarstigt u te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken”.

„Doorzoek uzelf, ja doorzoek nauw”.

„Onderzoekt uzelf of gij in het geloof zijt, beproeft uzelf”. Zij durfden op hun eigen oordeel niet afgaan.

Daarom zeiden ze dat ze van de Heere Zelf een zeker bewijs moesten hebben, zeggende: „Kus Gij mij met de kussen van uw mond, dat zou mij ruimte in het hart geven, zeg Gij tot mijn ziel eens: „Ik ben uw heil”.

Verzegel het mij eens dat ik van U ben.

3. Wanneer iemand wijs wil leven, dan moet hij de zekerheid hebben. Zolang hij die kus niet verkregen heeft, moet hij zeggen: „Ik heb nooit iets gezien of gehoord dat meer gewenst is. Ik wil alle schade en drek rekenen om dat te genieten, dat zou mij alleen gewin zijn. Ik zou niets zo hoog achten. Kus mij toch met de kussen van Uw mond!

De bruid had genade, maar dat was haar niet genoeg. Zij wilde er verzekerd van zijn. Daarom zei ze: „Kus mij met de kussen van Uw mond. Zet mij als een zegel op uw hart. Ik wil wel wachten tot het U behaagt, maar er is toch niets dierbaarder”.

De ziel die zo in spanning is, zal niet lang wachten. Zij wordt gebracht in de binnenkamer. „Mijn God-zegt zij-is dat Uw werk wel? De oprechten zullen U liefhebben!”

Dit zijn welmenende woorden van ds. Bernardus Smytegelt die leefde van 1665 tot 1739. Hebben ze ons nog iets te zeggen? Wij leven toch 300 jaar later?

Toch menen wij dat deze woorden aan betekenis en kracht nog niets ingeboet hebben. De vraag naar de vrede met God blijft alle eeuwen door van het alergrootste belang. Allen die door genade God zoeken zullen dat van harte beamen.

Het Smytegeelfonds, waarbij predikanten en leden van verschillende Reformatorische kerken betrokken zijn, stelt zich ten doel de prediking van de Reformatie en Nadere Reformatie (17e eeuw) onder de aandacht van de Nederlanders sprekende volken te brengen. Zij geeft dat ergoed door in de vorm van kleine, handige boekjes, waarmee men ook zijn naaste kan dienen.

Als evangelisatielectuur kan het veel nut doen. De preken zijn uit het origineel herschreven in de taal en stijl van het tegenwoordige Nederlands.

De prijs behoeft geen bezwaar te zijn: Slechts f 9,— per jaar voor 10 boekjes.

U kunt zich als abonnee opgeven bij: ds. G. A. Zijderveld (Ger. Gem.), Rammerstraat 6, 2131 BJ Hoofddorp, tel. 01180 - 13530.

ds. J. van Oostende (N-H), Westvoor-

straat 10, 3262 JP Oud Beyerland, tel. 01860 - 7152.

ds. W. van Gorsel (N-H), Bergstraat 2, 4261 BX Wijk en Aalburg, tel. 04164 - 1115.

ds. L. W. v. d. Meij (Chr. Geref.), Hoflaan 63, 3241 GK Middelharnis, tel. 01870 - 2290.

of bij de secretaresse: mej. E. Linker, Heereweg 7, 2161 AB Lisse, tel. 02521 - 14541.

DE HEERE ZEGENE U

Zo luidt de titel van een boekje verschenen bij Den Hertog's uitgeverij b.v., postbus 2421, 3500 GK Utrecht. Dit boekje bevat drie preken ten afscheid van Ds. R. Kok, onder ons welbekend. Daarom volstaan we met een eenvoudige aankondiging van deze uitgave, temeer omdat we in vorige nummers van ons blad al op deze uitgave hebben gewezen.

Ds. Iz. Kok, Ned. Herv. predikant te Zoetermeer, zoon van onze oude vriend en broeder, schreef een woord ter inleiding. De preken gaan over Numeri 6: 24-27, Exodus 20: 1 en 2 en Romeinen 8: 1-4.

Aan het slot van zijn Ten geleide schrijft de jonge Ds. Kok:

Namens mijn vader mag ik alle gemeenten en alle gemeenteleden in de Heere hartelijk groeten. En niet in het minst zijn laatste gemeente met haar kerkeraad: Nijkerk. Ik kan me voorstellen dat u zich een ander afscheid had voorgesteld. Het gaat altijd anders dan we denken, zou vader zeggen. Filippus werd zonder afscheid van de kamerling, door de Heere weggenomen. Desalniettemin reisde de kamerling zijn weg met blijdschap. De Heere ging met hem mee. Ik hoop van harte dat u uw weg met blijdschap in de Heere moogt en zult vervolgen. Dan is het geen afscheid. Weest Gode allen in alles bevolen.

Daarbij willen we ons aansluiten. We kunnen ons voorstellen, dat velen het boekje in hun bezit willen hebben als herinnering aan de prediking van hem, die heel veel jaren op de hem eigene wijze het evangelie van vrije genade mocht verkondigen.

Het boekje is keurig uitgegeven en kost gebonden f 15,90.

GEREFORMEERDE PREDIKING IN ONZE TIJD

Dit is de titel van een brochure, geschreven door Prof. H. Jonker, uitgegeven door de Willem de Zwijgerstichting, postbus 642, 7300 AP Apeldoorn.

De prijs is f 7,50. Vaste donateurs van de stichting ontvangen de twee jaarlijks uitkomende brochures voor een minimum bijdrage van f 10,- per jaar. Er is een lijst van reeds verschenen brochures verkrijgbaar.

De brochure is belangrijk van inhoud. De titel zegt al waar zij over handelt. We zouden hier veel kunnen overnemen, maar dan zouden we licht te breed worden. In het algemeen kunnen we onderschrijven wat Prof. Jonker zegt. We hebben wel onze vragen. B.v. op blz. 31 (paragraaf: op de wijze van de dialoog) geeft hij in overweging op een bepaalde wijze gemeenteleden te laten meespreken bij de preekvoorbereiding. We kunnen dat niet in overeenstemming achten met de opdracht: predik het Woord. Dat is eenzijdig. De Heere doet met Zijn Woord wat Hem behaagt.

Op blz. 30, zelfde paragraaf, lezen we: In de verkondiging komen zaken aan de orde, 'die geen oog heeft gezien, geen oor heeft gehoord en in geen menselijk hart zijn opgekomen'. Het zijn de zaken die de gereformeerde prediking dierbaar zijn als: de verkiezende God, de rechtvaardiging van de goddeloze, de ontdekking van 's mensen zonde en schuld, de verzoening door het bloed van Christus, de bevrijding van 's mensen bestaan, de verwachting van het komende rijk e.m. Al deze 'preekstoffen' zijn niet uitgedacht door het menselijk denken, noch zijn het de vruchten van de religieuze beleving. De vrijblijvende menselijke discussie zal nooit tot dergelijke zaken kunnen reiken, omdat ze haaks staan op onze menselijke redenering en gevoeligheid. Ze zijn door het Woord aan ons geopenbaard en ze worden in de prediking geproclameerd. Deze proclamatie is voor de 'natuurlijke' mens ergernisgevend ook in onze tijd. Maar

ze worden als 'heil' aanvaard en beleden als een mens 'tot zichzelf komt' langs de weg der door de Geest bewerkte zelfontdekking. De prediking heeft vanwege de proclamatie Gods altijd iets 'onuitstaanbaars' en roept vanuit haar eigen wezen verzet en tegenuit haar eigen wezen verzet en tegenspraak op. Het verzet tegen de 'bevoogdende' prediking is derhalve maar niet een sociaal-psychologische categorie van de huidige mens in het 'Ik-Tijdperk', maar is in wezen het verzet van de mens tegen de sprekende God waarover ook de Bijbel veel weet te vertellen. Hiermee kunnen we instemmen.

TWEE JAARBOEKEN.

De kerkelijke gemeenschappen hebben er behoefte aan om elke keer weer een nieuw jaarboek te doen verschijnen. Dat is te begrijpen. Er is vraag naar kerkelijke gegevens die niet al te verouderd zijn, aan adressen van kerkeraden, predikanten enz. Die veranderen regelmatig en zijn nooit geheel bij, tenzij alle wijzigingen in een kerkelijk blad worden vermeld en ook in het jaarboek worden verwerkt. Daar komt in de regel niet veel van. Ook zijn er statistische gegevens, die niet veranderd kunnen worden, maar wel van jaar tot jaar aanvulling vragen, zoals het ledental op een bepaalde datum en nog meer. Verder is van belang een goed verslag, dat op de hoogte stelt van het wel en wee van het kerkelijke leven. En niet te vergeten de vermelding van het jubileren of overlijden van predikanten enz. We denken ook nog aan het belang van een of ander artikel, gegrepen uit of gericht op de praktijk van het geestelijke leven.

We willen in het kort op twee jaarboeken voor 1980 de aandacht vestigen.

In de eerste plaats het jaarboek van de Chr. Geref. kerken in Nederland.

Het bevat de gewone jaarlijks terugkerende gegevens. Uit de statistiek vermelden we, dat er vergeleken bij 1 januari 1979 per 1 januari 1980 224 doopleden minder waren, echter 378 leden meer, wat een overschot geeft van 154. Dat is niet veel, maar mede te danken aan het feit, dat in Katwijk 120 leden en doopleden overgingen naar de Vrije Chr. Geref. gemeente.

Uit verdere gegevens blijkt, dat er een levendig grensverkeer is van doopleden en belijdende leden uit en naar verschillende kerken en groepen.

Ds. J.H. Velema schreef een artikel: Terugblik op 1979, zeer lezenswaardig, waarbij allerlei zaken aan de orde komen, die het kerkelijke leven raken. We noemen aan de hand van verschillende kopjes een en ander: **De zeventiger jaren:** Ons ontbreekt het vuur en de gloed van de eerste liefde, de brandende ijver en de spontane inzet voor de dienst des Heeren.

Op de tocht: Er is niet alleen een uittocht naar de onkerkelijkheid op te merken - er is ook een uittocht naar de vrije groepen aan de gang.

Om de eenheid: Zo was 1979 een belangrijk jaar voor de verhouding Ned. Herv. kerk en Geref. kerken en daarom indirect ook voor ons.

Ned. Geref. kerken: Sprekend over de eenheid willen we deze keer iets breder aandacht geven aan de verhouding tot de Ned. Geref. kerken.

Eenheid en verscheidenheid: Als we ons kerkelijke leven overzien dan treft ons dat in dit jaar het licht viel op zowel onze eenheid als op onze verscheidenheid.

Verschillen: Op twee drukbezochte ouderlinen-conferenties werden de verschillen in ons kerkelijke leven op een eerlijke manier besproken.

Verder schijft Ds. Velema over de Theologische Hogeschool, de plaatselijke kerken, zending en evangelisatie, vergaderingen, reizen en predikanten.

Verskillende kopjes wijzen op bedenkelijke verschijnselen in ons kerkelijk leven. Ze houden wel verband met elkaar, tenminste sommige. Ik denk vooral aan deze kopjes: Ned. Geref. kerken, Eenheid en verscheidenheid en Verschillen. In het laatste kopje wordt eerlijk uitgedrukt, dat er verschillen zijn. Dat zijn diepingrijpende verschillen. Daarom zegt Eenheid en verscheidenheid niet wat de werkelijke situatie is. Die komt o.a. genoegzaam uit in het standpunt dat ingenomen wordt ten aanzien van de samenwerking of vereniging met de Ned. Geref. kerken. Sommigen zien daar veel heil

in en trachten die te bewerken en anderen zien daar een levensgroot gevaar in. De Heere geve overal, ook in de kerken die we mogen dienen, een wederkeer tot Hem. Dan alleen is er verwachting.

Nog een enkele opmerking. Op de achterzijde van het jaarboek staat een advertentie van Youth for Christ. We weten, dat velen onder ons zich daaraan hebben gestoten. Moet het die richting uit met onze kerken?

Maar om nog even op de inhoud van het jaarboek terug te komen, we vinden er een In memoriam. Dit vermeldt de personalia van Prof. J. Hovius, Ds. L.S. den Boer en Ds. D.H. Biesma. Ds. K.J. Velema schreef een kort artikel over Het Heilig Avondmaal. Daarin komen dingen voor, die aanleiding zouden kunnen geven om daarop in te gaan, maar we zouden licht te breed worden. Belangrijk genoeg zijn de vragen: wie mogen er aan het Heilig Avondmaal deelnemen? en: Wie kunnen er oprecht belijdenis des geloofs afleggen? Mogelijk, dat er nog wel eens een gelegenheid komt om daar apart over te schrijven.

Aan het slot volgt nog een artikel van de hand van Prof. Dr. B.J. Oosterhoff over Onze Theologische Hogeschool, dat zeer oriënterend is.

Het andere jaarboek is van de Free Reformed Church of North America.

Uit de statistiek blijkt, dat er 12 gemeenten zijn met 1601 doopleden en 1432 belijdende leden, samen 3033. Er zijn (nog) 9 dienstdoende predikanten en 1 emeritus predikant, namelijk Ds. J. Tamminga. Het jaarboek bevat een schat van gegevens over het kerkelijke leven.

Daarna komt er een artikel van Ds. C. Bos over de kinderdoop. Hij wijst er op, dat er tegenwoordig velen zijn, vooral jonge mensen, die moeilijkheden hebben met de kinderdoop. Hij verdedigt deze doop op Schriftuurlijke wijze.

Vervolgens krijgen we nog een verslag van de eerste 25 jaren van de kerk te Mitchell. We hebben al meermalen dergelijke verslagen in ons blad overgenomen. In hoofdzaak komen ze op hetzelfde neer. In dit verslag worden verschillende data van belangrijke gebeurtenissen genoemd. Op 13 juli 1954 werd de gemeente geïnstitueerd. Op 29 augustus 1955 werd Ds. J. Overduin bevestigd als haar eerste predikant. Jarenlang vergaderde men in een oude bioscoop. Daar hebben we ook eens het Woord bediend. Nu heeft de gemeente al jaren een heel mooi kerkgebouw, aan een verkeersweg, gemakkelijk van alle kanten te bereiken. Op 13 juli 1979 werd het 25-jarig bestaan herdacht. Sinds enkele jaren is Ds. C.A. Schouls daar predikant. In de loop der jaren hebben we al vele malen in Mitchell gepreekt en met verschillende leden kennis gemaakt.

De Free Reformed Church of North America is een kleine kerkelijke gemeenschap, maar het is een verheugend feit, dat in verschillende plaatsen besef werd, dat men niet kon opgaan in naburige kerken, al droegen die de naam van Chr. Reformed Churches, omdat de opvattingen daar van die aard zijn, dat een kerkelijk samenleven niet mogelijk is. Zo is ons meermalen van bevoegde zijde verzekerd De Heere geve dat Zijn werk ook in Noord Amerika moge doorgaan en tot rijke openbaring moge komen.

B.

Boekbesprekingen

Arend van Voorst
HET ZWAARD DER MACHTELOZEN.
Uitgave van J.P. v.d. Tol, postbox 63
Dordrecht.

De binnenzijde van de omslag vermeldt de korte inhoud als volgt: Derk Jan Veldwijk is bakker van beroep en tevens boer, al is het laatste dan ook van klein formaat. Zijn vrouw Gerrigje, is in verwachting van het derde kind. Die twee zijn meisjes. Sterk hoopt Derk Jan nu op een zoon. Als hij een keer op het land is, krijgt hij hoop dat zijn wens zal vervuld worden. En nog meer: in de geest ziet hij zijn zoon al de kansel beklimmen. Het kind wordt geboren: een zoon! Maar dan de teleurstelling: het kind is gehandicapt. Weg zijn Derk Jans idealen. Dat zal toch niets kunnen worden! Veldwijk zelf wordt zwaar ziek en komt voor de dood te liggen. Toch, de Heere geeft genadig herstel. En hoe komt het met zijn zoon, met Johannes (Hans)? Hij gaat

ALLE BEGRIP TE BOVEN (52)

12. Het eerste bezoek van Mr. Bourne (6)

Toch voelde ik, dat de aangezichten van velen ten opzichte van mij niet waren zoals zij geweest waren, wat een voortdurende oorzaak van verdriet voor mij was. Alle vrienden waren gereserveerd en ik geloof, dat niemand de slag kon keren die de Heere besloten had ons tot onze vernedering toe te dienen en dat in liefde. Ik kan niet anders dan met dankbaarheid erkennen het goede gevolg, dat deze beproeving van het begin tot nu op ons heeft gehad."

Mr. Bourne was op middelbare leeftijd getrouwd en zijn gezin met zeven kinderen was in die tijd ongeveer op de leeftijd tussen zeven en twintig en zeventien. Hij schreef eens: „O, hoe voel ik als vader de vreselijke gevolgen dat ouders hun kinderen voor de Moloch opbrengen. Wat een verontschuldigingen en redeneringen hebben we over de noodzaak om ze de wereld in te sturen voor hun welvaart en welzijn en hoe sterk werd mij verweten, dat ik het bezoeken van plaatsen waar geen vreze Gods is tegen ging!" In een brief aan Mevr. Oakley eerder in dat jaar schrijft hij: „Ik heb een gezin van zeven kinderen, die altijd thuis zijn en noch wijsheid noch voorzichtigheid (natuurlijke) bezit ik om hen te leiden, maar ik ondervind dat de Heere algenoegzaam is en vaak mijn weg opklaart in antwoord op het gebed. Ik vrees voor wat God zegt over gezinnen, die Zijn Naam niet aanroepen en probeer daarom mijn gezin te vermanen en te waarschuwen op allerlei gebied. Ik heb vaak veel vrees en veel zorg over hen, maar tot nog toe heeft de Heere zeer vriendelijk met mij gehandeld en ik weet zeker, dat als u de gewoonte hebt om op te merken, u verrast zult zijn over de verschillende wendingen die te uwen gunste plaats vinden, ook al is u bovenmate beangst geweest".

Dit was nu een van de wendingen, waarin Mr. Bourne op het punt van wanhoop weer de getrouwheid van zijn God mocht ondervinden.

ALLE BEGRIP TE BOVEN (53)

13. De Bengaalse officier (1).

„Temidden van dit alles", zo vervolgt het Verslag van Mr. Bourne, „kwam een jonge heer, een officier van het Bengaalse leger, die toen bij zijn vrienden in Londen woonde, mij bezoeken, om zijn liefde voor een van mijn dochters te verklaren. Eerst voelde ik mij verplicht om vele redenen mijn toestemming te weigeren, maar toen ik door Hyde Park wandelde werd het mij duidelijk door de Heere bekend gemaakt, dat ik mij er niet mee moest bemoeien. Ik was zeer verrast, maar voelde zeker, dat het woord van de Heere was en nam een afwachtende houding aan. Zwaar beladen met deze twee lasten ging ik in alle ernst tot de Heere roepen en op een dag, toen ik voor zaken door Dorset Square liep, werden deze woorden zoet en krachtig tot mijn hart gesproken: „Mij rondom vertroosten" (volgens Psalm 71 : 21). Zonder een bepaald punt bijzonder te overdenken ging ik mij verblijden en onmiddellijk daalde er een gedeeltelijke vervulling van deze woorden in mijn gemoed, namelijk de blijde gebeurtenis van het huwelijk van mijn dochter en de herstelling van mijn zieke dochter en haar geestelijke verheuging. Voor een poosje leek het alsof de

dingen in deze zaak (zoals ik toen dacht) gelukkige weg veranderden. Maar Gods gedachten zijn niet onze gedachten, noch Zijn wegen onze wegen."

Deze jonge Bengaalse officier was luitenant Francis Jeffreys, het jongste kind van Ds. B. Jeffreys en het dichtst bij de leeftijd van Henrietta. Hij was in India geboren, maar na de dood van zijn moeder kwam het hele gezin naar Engeland terug. Op zeventienjarige leeftijd, toen zijn knappe broer Charles nog in Cambridge was, ging Francis als cadet naar India. Francis wordt beschreven als een vriendelijke en vrolijke jongen. Enige jaren na zijn indiensttreding in het leger in India kwam er een grote verandering in zijn uiterlijk gedrag. Hij sloot zich aan bij enige mede-officieren die de waarde van de evangelische waarheden beleden; daar hij voelde, dat zij zich op de beste grond bevonden, probeerde hij hun voorbeeld te volgen, maar hij kon geen bevrediging voor zichzelf vinden. Zijn zwakheden bleken hem de baas en nadat hij gedurende verscheiden maanden een grote ijver getoond had werd hij troosteloos en keerde hij naar werelds gezelschap en vermaken terug. Zijn pogingen om zichzelf te herstellen brachten hem in een algemene maar zeer gevaarlijke strik; want, daar hij zag dat zijn godsdienst kracht miste, probeerde hij deze aan te vullen met grote vurigheid in denkbeelden en woorden. Zowel in brieven als gesprekken bracht hij sterke, maar onuitgewerkte uiteenzettingen van de voornaamste leerstellingen van de genade naar voren, terwijl hij er in werkelijkheid geen liefde voor had en geen vernieuwd gemoed. Hij noemde dit „de volle geloofsverzekering". Verscheiden van zijn brieven naar huis illustreerden dat:

„Welk een innemende aanspraak is Mijn zoon. Zeker kunnen wij het omkeren en zeggen: Ja, mijn Vader. Er is hier geen vrees voor onschriftuurlijk vertrouwen. Als iemand tot het eeuwige leven verkoren is en ik ben gered, zij God geloofd. Als ik niet behouden ben, mag ik van dit ogenblik er bezit van nemen, het omvatten en de vrije genade aannemen, die mij in Christus wordt aangeboden. Ja, zij is de mijne. Niets kan mijn vertrouwen doen wankelen!" enz.

„De dwaling in al deze uitdrukkingen", merkt zijn biograaf op, „is dezelfde, een inconsequente, die voortkomt uit zijn volkomen onkunde van de bediening van Christus werk aan zijn ziel, een gemis van de ondervindelijke kennis hiervan: „Een christen-zijn is niet het werk van Overreding, maar van Majesteit".

Vermaningen van sommigen thuis, die beter onderwezen waren dan hijzelf, verontrustten hem blijkbaar, maar meer niet. Twee van zijn lange verwarde godsdienstige brieven werden Mr. Bourne in handen gegeven, die getrouw antwoordde, terwijl hij op elk punt inging en dit helemaal onderzocht. Maar voordat deze brief India bereikte, was hij teruggevallen in neerslachtigheid en had hij zich voor troost tot het gezellige leven van het regiment gekeerd. Hij bedankte Mr. Bourne echter voor zijn brief en er was iets, dat maakte dat hij er verscheiden bladzijden van een dagboek bijvoegde. Dit verried meer dan de brieven ooit gedaan hadden.

„Ik heb nergens zin in. Ik denk dat ik er plezier in had kunnen hebben op deze plaats een school te beginnen, als ik niet zulke slappe handen en struikelende knieën had. Wat de godsdienst betreft, hoewel ik niet kan nalaten erover te spreken en deze te belijden, heb ik toch door mijn neerslachtigheid, die niet voortkomt uit mijn religie, maar uit gebrek daaraan, meer kwaad dan goed gedaan.

werkelijk voor dominee studeren. Ook daarbij blijft de beproeving niet uit. Dan sterft vader plotseling. Hij heeft geweten dat zijn hoop is vervuld, maar hij zal het met zijn ogen niet zien. Wat een slag, ook voor Hans. De proefpreek wordt gehouden. Moeder mag er zijn. Daar ontmoeten de ogen van een moeder haar zoon, en de ogen van een zoon ontmoeten zijn moeder. En vanaf de kansel troost nu een zoon zijn moeder met het zwaard der machtelozen. Dat is Gods Woord. Tot zover de korte inhoud. De schrijver heeft de gave om zijn gedachten op papier te zetten. Hij neemt ons mee naar het dorp en de mensen die daar wonen en de gewoonten die er zijn. Kortom, we hebben alle waardering voor dit boek en kunnen het van harte aanbevelen.

Maar we moeten toch een opmerking maken. Het valt ons telkens bij dergelijke boeken op, hoe weinig het ware geestelijke leven naar voren komt. Dat missen we ook in dit boek te veel. Om maar een voorbeeld te noemen. De vader van de zoon begeert wel dat zijn zoon predikant wordt, maar met geen enkel woord horen we er van dat de noodzaak van de bekering van de kinderen weegt. En de wijze waarop beschreven wordt hoe de vader vergeving van zijn zonden ontvangt roept ook vragen op.

Zo hier en daar ontbreekt er wat aan de correctie. Overigens is het boek goed uitgegeven. Het is een boek van 160 blz., dat f 18,90 kost.

„Jan Polderman"
DE ENGELN GODS
Uitgeverij „De Orchidee" b.v.
Postbus 170, 2160 AD Lisse

De schrijver zegt in een inleidend woord, dat zijn doel is te trachten iets te vertellen over de geestenwereld, voorzover we het in Gods Woord kunnen terugvinden. Hij behandelt de stof in 11 hoofdstukken en eindigt met een slotwoord. We vinden in dit boekje veel goeds, maar het beantwoordt niet aan de verwachtingen die we er van hadden. De schrijver wijdt telkens uit en zo krijgen we meer een stichtelijk werkje dan werkelijk een boek over de engelen, met bewijsplassen uit de Schrift. De verwijzing naar de Schrift ontbreekt o.i. ook te veel. Het boekje leest vlot, maar het was waardevoller geweest, wanneer het wat zakelijker van inhoud was gehouden. Wanneer de bedoeling van de schrijver was geweest een stichtelijk werkje te leveren, had hij wel allerlei

gegevens over de engelen achterwege kunnen laten. We hebben hier en daar een opmerking gemaakt, die in het algemeen verband houden met de opzet. Daarom is het niet nodig deze te vermelden.

We nemen aan dat het werkje wel aftrek zal vinden en dat de lezers het in het algemeen met stichting en instemming zullen lezen. Het is gebonden uitgegeven en kost f 17,50.

JERUZALEM - HET TUINGRAF
Uitgeverij „De Orchidee" b.v.
Postbus 170, 2160 AD Lisse

Dit boekje handelt over het tuingraf met Golgotha en de plaats van de opstanding. Het terrein werd ongeveer 80 jaar geleden het eigendom van een stichting in Londen. Duizenden hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt de graftuin te bezoeken. We kunnen ons voorstellen, dat zij die een reis naar Israël maken ook de graftuin willen zien. Het boekje biedt verschillende gegevens en mooie foto's, die oriënterend zijn. Toekomstige bezoekers van Israël doen er goed aan zich tevoren dit boekje aan te schaffen. Het kost f 4,75.

1. De landbouwer van Driebergen

door Jac. Overeem.

Dit werk bevat het levensverhaal van Wulfert Floor, door Overeem op een eenvoudige wijze beschreven aan de hand van gegevens, die hij op allerlei wijze verzamelde. 25 Jaar geleden verscheen de eerste druk, in het laatst van 1979 de 9e. Dat zegt genoeg. Floor heeft in de vorige eeuw door zijn oefeningen velen gesticht. Nog worden zijn oefeningen veel gelezen. Een bijzondere aanbeveling is niet nodig. Het boek kost f 18,50.

2. Des Heeren werken groot door B., H. en K.W. Florijn.

Dit is het eerste deeltje van een nieuw dagboek, dat niet voor elke dag een meditatie over een gedeelte van Gods Woord bevat, maar merkwaardige voorvallen uit het leven van Gods kinderen vermeldt. Het hele werk zal uit vier deeltjes bestaan. De schrijvers putten uit bronnen, waarin de gebeurtenissen beschreven staan. Zij vermelden deze bronnen. Daardoor is verder onderzoek mogelijk. We lezen een en ander van bekende personen, zoals Joh. Hus, Zwingli, Luther, Melancton en Calvijn, maar ook van minder bekende personen, die op deze wijze onze aandacht vragen. In het algemeen zijn de samenstellers wel in hun keus geslaagd. We zien uit naar de andere deeltjes. Dit deeltje kost gebonden f 19,50.

3. Bestuur en aansporing en: De Geestelijke strijd door A. Gray.

De schrijver is onder ons bekend. Hij is jong gestorven, heeft slechts kort in de wijngaard des Heeren mogen arbeiden, maar hij spreekt nog eeuwen na zijn dood. Verschillende van zijn nagelaten preken zijn uit het engels in onze taal overgezet en uitgegeven. Van beide werkjes is nu de tweede druk verschenen. De volledige titel van het eerste boek is: Bestuur en aansporing tot waarneming van de plicht van het gebed. Het boek bevat 9 preken. Het tweede heeft tot titel: De geestelijke strijd en de geestelijke vergenoeging. Daarin zijn 10 preken opgenomen. ~~We wensen deze werken in veler handen.~~ Gray geeft geestelijke leiding. De Heere moge het lezen van deze werken velen tot zegen stellen. De boeken kosten elk f 14,50. Ze zijn gebonden.

4. Vijfde zestal predikaties van Ds. J. Fraanje.

Het is nog niet zolang geleden, dat we in deze

rubriek aandacht gevraagd hebben voor de levensbeschrijving van deze dienaar des Woords, eveneens door Den Hertog uitgegeven. De Heere greep Fraanje in het hart en nam hem in Zijn dienst. Vele jaren stond hij in Barneveld. Hij had een bepaalde wijze van preken, waaraan hij te herkennen is en waarin ook uitkomt, dat hij onderwezen was in het koninkrijk der hemelen. Daarvan spreken ook deze preken. Centraal staat bij Fraanje het werk van een Drieënig God tot zaliging van de uitverkoren zondaar. Maar anderzijds wekt hij met een bewogen hart onbekeerden op om de paden der zonde te verlaten en de Heere te zoeken. Daarom vindt iedere lezer wel een en ander in deze preken tot onderwijs. Dus: van harte aanbevolen. Het werk kost gebonden f 16,90.

5. Van Stad Verderf naar Sidon door M.J. Kortenhoff.

Dit werk verscheen enkele maanden geleden voor de derde maal. Wanneer het voor de eerste keer uitkwam is ons niet bekend. Maar we kunnen ons voorstellen, dat er vanaf de verschijning een goed getuigenis van is uitgegaan en dat daardoor velen dit boek in hun bezit hebben begeerd en dat zodoende een tweede en nu ook een derde druk nodig werd. De titel van het boek zegt ons al, dat het te maken heeft met de Christenreize van Bunyan. In een voorwoord zegt de schrijver: „In het werk van Bunyan vindt ge de mens, van de Godloochenende Atheïst tot de verstgevorderde Christen toe. Met sprankelende humor weet Bunyan hun ervaringen en onderlinge gesprekken, in zinnebeelden, ontleend aan de Bijbel, voor te stellen. Talloos velen hebben zich met dit meesterwerk bezig gehouden.”

In dit boek houden twee mensen op een eenvoudige wijze met de Christenreize bezig. Zij bespreken het gehele boek en volgen dus Christen op zijn weg. Vele toepasselijke, onderwijzende woorden worden er gesproken. De wijze waarop dit gebeurt lokt uit om steeds verder te lezen. „Mochten we van al onze eigen wegen teruggebracht worden, om alleen te wandelen op die weg, door Bunyan zo helder en duidelijk uitgetekend in zijn Christenreize.” Aldus de schrijver. We willen ons daarbij aansluiten. Het boek kost gebonden f 24,50.

Al de bovengenoemde boeken zijn voortreffelijk uitgegeven.

Genadeleven en genadeverbond
door Ds. A. Moerkerken
Stark - Texel

De schrijver is predikant van de Gerefor-

meerde Gemeente te Nieuw-Beijerland. Hij zegt in het Ten geleide: „In deze uitgave zijn twee reeksen artikelen gebundeld, die door mij geschreven werden voor „De Saambinder”, het kerkelijk weekblad der Gereformeerde Gemeenten in Nederland en Noord Amerika. De eerste reeks artikelen behandelt de standen in het geestelijke leven, de tweede gaat in op de uitspraken van de Generale Synode der Gereformeerde gemeenten van 1931 over het verbond der genade. De eerste reeks artikelen, verschenen in 1977, staat geheel los van de tweede, die verscheen in 1979.” En verder: „Het zal onnodig zijn te zeggen, dat ik niet pretendeer met dit boekje het laatste woord te willen zeggen over de tere onderwerpen, die erin aan de orde komen. Men zie in deze uitgave niet meer dan een eenvoudige poging van de schrijver de gemeenten te dienen die hij liefheeft. De Heere gebiede over die poging Zijn zegen.”

We kunnen hiermee volstaan. Met de inhoud van het boekje kunnen we onze winst doen. Het boek telt 86 pag., is gebonden uitgegeven en kost f 14,75.

B.

Voor een fijne vakantie in eigen sfeer

VAKANTIECENTRUM „DE VERRASSING” TEXEL

Voll. pension voor gezinnen, jongeren en ouderen.

Bungalows en sta-caravans.

Postbus 302, 1794 ZG Oosterend-Texel.
Tel. 02223 - 661 of 391.

Voor al Uw

- ★ BOEKEN
- ★ BIJBELS en
- ★ PSALMBOEKEN

Beleefd aanbevelend

BOEKHANDEL

VAN LEEUWEN

POSTBUS 39, URK - TELEFOON 05277 - 1783

b.g.g 05277 - 2462 Urk.

Voor bijbels, boeken en muziek

is LINDENBERG uniek!

Grote voorraad

Snelle levering

ook van de allernieuwste uitgaven

**Lindenberg's
boekhandel**

Slaak 4-8 (postbus 4209)
ROTTERDAM 16
(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnummer 77).

KINDEROGEN

TRANEN DROGEN

Door Uw hulp: Voedsel, kleding en onderwijs. Voor kinderen in Nicaragua, Guatemala, India, Haiti en andere landen.
U kunt zo'n kind financieel adopteren voor **f 35,-** per maand.
Opgeven bij: J. Slot, Rembrandtlaan 10, Doorn. Tel. 03430-4103

Uw adres voor al Uw theologische boeken, goede jeugdboeken, romans, studieboeken enz.

Boekhandel Noordermeer

Anjelierenstraat 43, Rijnsburg, tel. 01718-23063 bgg 22737.

Filiaal:

Bosplein 2, Katwijk aan Zee, tel. 01718-14410.

Voor schriftelijke bestellingen: Antwoordnummer 19, 2220 WD Rijnsburg (zonder postzegel)

Stationssingel 50
Tel. 06385-13978
Postbus 177
3900 AD Veenendaal

HOTEL

DREYEROORD - OOSTERBEEK

Telefoon 085-333169

Het hotel waar mevrouw zich „uit” - en mijnheer zich „thuis” voelt.

„Repos Ailleurs”

Rustoord
U moet of wil er uit om even bij te komen of om wat aan te sterken...of omdat u wat meer aanspraak wenst? Bel dan eens Driebergen 03438-2466.
Dieet geen bezwaar. Geen T.V. of radio.

PLAATST UW
FAMILIE-
BERICHTEN IN
BEWAAR HET PAND

NIERGENS BAAT BIJ?

Probeer dan eens één van de meer dan 40 kruidenrecepten o.a. vernauwde bloedvaten, wisseljaren, vochtafdrijvend, bronchitis, migraine, hoge bloeddruk, niersteen, galsteen, dikke darm, eczeem, blaas en urine, zenuwen, vermagering enz. enz.

Alle soorten zijn verpakt in kuren voor een maand **à f 12,50**

(verzendkosten inbegrepen).

Vermeld wel duidelijk welke soort U wenst.

NIEUW!!!

De soorten vermagering, zenuwen en vochtafdrijvend, nu ook in **tabletvorm**
Maandkuur **f 15,-**

Drogisterij SIKKING

Barvoetestraat 5
Haarlem
Tel. 023 - 312882
Giro 190609

ABONNEER U NU OP De Reveil - Serie

Juist in onze tijd, waarin de afval en het verval zulke ontstellende vormen hebben aangenomen, is het opvallend dat vele weer naar de z.g. oude schrijvers grijpen.

Het is geen wonder, want de mannen van de Nadere Reformatie preekten op de man af en uitgesproken Bijbels. Het ging hen om leer en leven. De predikaties zijn bovendien getrouw in hedendaags nederlands overgezet zodat ook onze jonge mensen ze graag lezen.

Door U te abonneren steunt u bovendien een goed werk. De preken worden veel gratis verspreid in ziekenhuizen, rusthuizen, inrichtingen bij de militairen etc. Ze zijn ook uitstekend geschikt voor leesdiensten en om uit te delen bij huisbezoek.

U kunt u opgeven bij onze drukker

PIETERS - GROEDE

Voorstraat 5, Tel. 01171-1651
4503 BH Groede, Z.Vl.

Prijs slechts f 10,- per jaar